

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ Department of Medical Sciences

ISO 9001:2015 Certified

จดหมายข่าว News Letter

ปีที่ 30 ฉบับที่ 10 เดือนตุลาคม 2559

สถิติอยู่ในเอดส์รายวัน

จะส่งผ่านพันล้านกว่าที่	จะทำได้ตั้งรวมค่าที่เอ็ดตอน
จะรับใช้ไทยทั่วทั้งน้ำต	จะลดทอนทุกขให้ไทยมั่นคง
จะทุ่มทุนหมายมุ่งผดุงชาติ	จะพัฒนารัฐกรรรมพดั่งตั้งประดังค์
จะลงรักภักดีชาติราชวงศ์	จะดำรงคงคณค่าข้าบดินทร์

ข้าพเจ้า นายแพทย์สุเทพ กาญจนพิมาย อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข
(นายแพทย์สุเทพ บัญญัติ ผู้ประพันธ์)

เครื่องยาสมุนไพรไทย

มะขาม ใบ ขับเสมหะ

ชื่อวิทยาศาสตร์

Tamarindus indica L.

วงศ์

LEGUMINOSAE – CAESALPINIOIDEAE

ชื่ออื่นๆ

ตะลุป หมากแกง อำเป็ด ขาม มะขามไทย

ลักษณะของพืช

มะขามเป็นไม้ยืนต้น เปลือกต้นหนาขรุขระ กิ่งอ่อนมีขนสั้นนุ่ม ใบประกอบแบบขนนกปลายคี่ ใบขนาดเล็ก ร่วงง่าย ใบย่อยขนาดเล็ก รูปขอบขนาน โคนใบมนไม่เท่ากัน ปลายใบมน ขอบใบเรียบ ดอก ช่อกระจุก ออกตามซอกใบและปลายกิ่ง ก้านช่อดอกยาว มีขนประปราย ใบประดับรูปขอบขนานแกมรูปไข่ ร่วงง่าย ฐานรองสีเหลืองส้ม ขนาดไม่เท่ากัน กลีบบนรูปหัวใจแกมขอบขนาน กลีบข้างรูปขอบขนานแกมไข่กลับ โคนกลีบแคบมีขน เกสรเพศผู้สมบูรณ์ 3 อัน ก้านเกสรยาว เกสรเพศเมีย รังไข่อยู่เหนือวงกลีบ รังไข่ยาวโค้ง ผลเป็นฝัก โค้ง หนา แบบแห้งไม่แตก เปลือกหนาแข็งเพราะมีน้ำตาล เนื้อในผลนิ่ม มีรสเปรี้ยวหรือหวาน เมล็ดแบนข้าง สีน้ำตาลดำเป็นเงา

ประโยชน์ทางยา

ใบ ขับเสมหะ แก้บิด แก้ไอ แก้หวัดคัดจมูก ต้มน้ำให้สตรีอาบหลังคลอด เนื้อในฝัก แก้กึ่งผูก แก้กะหายน้ำ กัดเสมหะ เมล็ดขับพยาธิไส้เดือน

ลักษณะของเครื่องยา

ใบแห้ง สีเขียวอ่อนอมน้ำตาล ผิวใบเรียบ เนื้อใบบาง ค่อนข้างเหนียว ขึ้นของใบที่สมบูรณ์ รูปขอบขนาน โคนใบมน ปลายใบมน ขอบใบเรียบ มีกลิ่นอ่อน เนื้อในฝัก มีสีน้ำตาลแดง เนื้อนิ่ม เหนียวติดมือ มีกลิ่นเฉพาะ เมล็ดสีน้ำตาลเข้ม มีรูปทรงหลายแบบ ด้านข้างมีแนวเป็นร่องยาว ผิวเรียบ เป็นมัน แข็ง เนื้อในเมล็ดสีขาวนวล แข็ง

ข้อมูลจาก หนังสือเครื่องยาสมุนไพรไทย

สถาบันวิจัยสมุนไพร

บ.ก.บอกกล่าว

ฉบับเดือนตุลาคม 2559

เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2559 หลังจากสำนักพระราชวังประกาศพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหิตลธิเบศรามาธิบดินทร์ สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตรสวรรคต สร้างความโศกเศร้าต่อพสกนิกรชาวไทยเป็นอย่างมาก พระองค์ทรงเป็นที่รักยิ่งของปวงชนชาวไทย ปวงข้าพระพุทธเจ้าน้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณตราบนิจนิรันดร์

ในฐานะที่เราเกิดในแผ่นดินของพ่อ ควรน้อมนำแนวพระราชดำริของพระองค์ท่านมาปฏิบัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

บรรณาธิการ

คนดีศรีสาธารณสุข หน่วยงานที่มีผลงาน ด้านการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม

เมื่อปีงบประมาณ 2559 ที่ผ่านมา คณะกรรมการดำเนินการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม กระทรวงสาธารณสุข ได้จัดสัมมนาพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมกระทรวงสาธารณสุข ครั้งที่ 11 ประจำปี 2559 ในประเด็น “ขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรม นำสุขสู่ประชาชน” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บุคลากรกระทรวงสาธารณสุขได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ด้านการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ส่งเสริมหน่วยงานให้มีโอกาสเผยแพร่ผลงานเด่นด้านคุณธรรมจริยธรรม เชิดชูคนดีศรีสาธารณสุข ผู้มีความสามารถในการประกวดเรื่องเล่า การกล่าวสุนทรพจน์ด้านการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และขยายการดำเนินการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมไปยังเครือข่ายทั้งในและนอกกระทรวงสาธารณสุข

ในการดำเนินกิจกรรมครั้งนี้ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ เสด็จเป็นองค์ประธานเปิดการประชุมสัมมนา และประทานโล่รางวัลแก่หน่วยงานที่ได้รับรางวัล และคนดีศรีสาธารณสุข ซึ่งหน่วยงานและบุคลากรของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ได้รับการคัดเลือกให้ได้รับรางวัลดังกล่าวมีดังนี้

ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 8 อุดรธานี นำเสนอผลงานเรื่อง ต้นกล้าแห่งสายธรรม : สานฝัน ปันน้ำใจ ได้รับการคัดเลือกให้เป็นหน่วยงานดีเด่นระดับกรม ที่มีผลงานด้านการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม

นางเกด - น.ส. ชุติพร
ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 8 อุดรธานี

ขอแสดงความ
ชื่นชม และยินดีกับ
หน่วยงาน และบุคลากร
กรมวิทยาศาสตร์
การแพทย์ทุกท่านที่ได้รับ
รางวัลดังกล่าว

นางสนิตย์ คัมภีร์ศาสตร์ สถาบัน
ชีววิทยาศาสตร์ทางการแพทย์ กรม
วิทยาศาสตร์การแพทย์ และ นายเวก
แป้นแอม สำนักคุณภาพและความ
ปลอดภัยอาหาร กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
ได้รับคัดเลือกให้เป็นคนดี ศรีสาธารณสุข
ประจำปี 2559

นายเวก นางสนิตย์

สำนักงานเลขานุการกรม ... รายงาน

แนะนำอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

เมื่อเดือนสิงหาคม 2559 ที่ผ่านมามีที่ประชุมคณะรัฐมนตรี (ครม.) มีมติแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการระดับสูงของกระทรวงสาธารณสุข แทนผู้ที่เกษียณอายุราชการและปรับเปลี่ยนบางตำแหน่งเพื่อความเหมาะสมในการบริหารงาน ซึ่ง นายแพทย์สุภูมิ กาญจนพิมาย ผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข ได้รับแต่งตั้งให้เป็น อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ แทน นายแพทย์อภัย มงคล ที่เกษียณอายุราชการ

ดังนั้น จดหมายข่าวฉบับนี้จึงขอนำประวัติของท่านอธิบดี มาเล่าสู่กันฟังค่ะ

นายแพทย์สุภูมิ กาญจนพิมาย
อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

นายแพทย์สุภูมิ กาญจนพิมาย จบการศึกษาแพทยศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยม) คณะแพทยศาสตร์ ศิริราช มหาวิทยาลัยมหิดล ท่านได้รับวุฒิปดฺรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม สาขาอายุรศาสตร์ หนังสืออนุมัติแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม สาขาอายุรศาสตร์โรคหัวใจ นอกจากนี้ ท่านยังจบนิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต(เกียรตินิยม) จากสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี นอกจากนี้ ท่านยังเข้ารับการอบรมหลักสูตรสำคัญระดับประเทศ อาทิ หลักสูตรนักบริหารการแพทย์และสาธารณสุขระดับสูง รุ่นที่ 23 ประจำปี 2550 หลักสูตรการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตยสำหรับนักบริหารระดับสูง รุ่นที่ 14

ประจำปี 2553 หลักสูตรนักการทูต รุ่นที่ 3 ประจำปี 2554 หลักสูตรผู้บริหารกระบวนการยุติธรรมระดับสูง รุ่นที่ 16 ประจำปี 2555 หลักสูตรผู้ตรวจราชการระดับกระทรวง ประจำปี 2557 หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 58 ประจำปี 2558

ประวัติการทำงานที่สำคัญ พ.ศ. 2548 – 2550 เป็นกรรมการสมาคมแพทยโรคหัวใจแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ พ.ศ.2551-2555 เป็นผู้อำนวยการสถาบันโรคทรวงอก กรมการแพทย์ และในปี พ.ศ. 2555- 2556 ดำรงตำแหน่งรองอธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ จากนั้นในปี 2556-2559 ท่านได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเป็นผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข จนกระทั่งเมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ.2559 ครม.มีมติแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดยดำรงตำแหน่งในวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ.2559 เป็นต้นไป และมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ เมื่อวันที่ 26 กันยายน 2559

นอกจากนี้ท่านยังได้รับมอบหมายให้เป็นกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการบริหารสมาคมปราบวัณโรคแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ กรรมการคณะกรรมการกลางสมาคมปราบวัณโรคแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ กรรมการคณะกรรมการมูลนิธิสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาชัยนาทนเรนทร กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ คณะกรรมการวัคซีนแห่งชาติ

สำหรับรางวัลสำคัญที่ท่านได้รับนั้นมีมากมาย อาทิ รางวัลผลงานวิชาการดีเด่นด้านการรักษาหัวใจเต้นผิดปกติด้วยคลื่นวิทยุ พ.ศ.2545 จากกระทรวงสาธารณสุข รางวัลเหรียญทองหลักสูตรนักบริหารการแพทย์และสาธารณสุขระดับสูง พ.ศ.2550 รางวัลการประกวดออกแบบกระบวนการสื่อสารเรียนรู้และจัดการเพื่อลดเสี่ยงลดโรค ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พ.ศ.2550 จากกระทรวงสาธารณสุข รางวัลคนดีสังคมไทย สาขาผู้เชี่ยวชาญด้านโรคหัวใจและหลอดเลือด พ.ศ.2551 จากนิตยสารเส้นทางไทย รางวัลนักบริหารโรงพยาบาลดีเด่น ภาครัฐ ประจำปี 2552 จากสมาคมนักบริหารโรงพยาบาลแห่งประเทศไทย รางวัลพระราชทาน “เกียรติคุณพัฒนบริหารศาสตร์” พ.ศ.2554 สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ รางวัลพระราชทาน “ระฆังทอง” (บุคคลแห่งปี) ครั้งที่ 4 ประจำปี 2554 และรางวัลนักศึกษาเก่าดีเด่นประจำปี 2556 จากสมาคมนักศึกษาเก่าสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ในพระบรมราชูปถัมภ์

สำนักงานเลขานุการกรม...รายงาน

“หมอสุขุม” มอบนโยบายการทำงานให้กับบุคลากรกรมวิทยุ

นายแพทย์สุขุม กาญจนพิมาย อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ มอบนโยบายการทำงานให้กับบุคลากรกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ “เป็นคนดี คนเก่ง ช่วยกันทำประเทศไทย ให้เป็นไทยแลนด์ 4.0 ให้เป็นประเทศพัฒนาแล้ว มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”

นายแพทย์สุขุม กาญจนพิมาย อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ มอบนโยบายการทำงานให้กับผู้บริหาร และบุคลากรเมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2559 ว่านอกจากนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดยเฉพาะเป้าหมายที่มุ่งไปสู่ระดับเอเชียแล้ว กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ต้องสนองต่อนโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ยุทธศาสตร์ไทยแลนด์ 4.0 และนโยบายของท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์มียุทธศาสตร์ที่ครอบคลุมอยู่แล้ว จากแผนงานความเป็นเลิศต่างๆ และการสร้างความเข้มแข็งแก่ประเทศชาติ แต่จะต้อง Leave no one behind อีกทั้งจะต้องมีบทบาทร่วมกับกระทรวงสาธารณสุขที่จะทำให้องค์กรประชาชนมีความเข้มแข็งขึ้นมาได้ บุคลากรของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ต้องรับทราบค่านิยม MOPH ของท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข (ศ.คลินิก นายแพทย์ปิยะสกล สกลสัตยาทร) ซึ่งครอบคลุมค่านิยมของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์แล้ว เราสามารถนำมาประยุกต์ใช้ เป็นนายตัวเอง พัฒนาตัวเองอย่างต่อเนื่อง การควบคุมตัวเองในเรื่องต่างๆ การทำหน้าที่ที่เป็นองค์การหลักด้านสุขภาพที่ประสานที่รวมพลังของหน่วยงานอื่นๆ ขอให้บุคลากรกรมทำความเข้าใจถึงวิสัยทัศน์กระทรวง นโยบายรัฐบาล ไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้วตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเราสามารถนำมาประยุกต์และมาร่วมกันทำงานเพื่อนำมาสู่ประโยชน์ของพี่น้องประชาชน

นายแพทย์สุขุม กล่าวต่ออีกว่า นโยบายการทำงานจะเน้นการบริหารแบบมีส่วนร่วม การทำงานเป็นทีม เป็นพี่น้อง และบุคลากรยึดหลักคุณธรรมและจริยธรรม อีกประการหนึ่งที่อยากฝากไว้ ในยุคนี้มีการเปลี่ยนแปลงมาก ในฐานะเป็นข้าราชการต้องมีค่านิยมที่ดี ขอนเน้นย้ำการทำงานอย่างมีธรรมาภิบาล ดำเนินตามกฎระเบียบ พร้อมน้อมนำแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาปฏิบัติ โดยเฉพาะเรื่อง

ความพอเพียง การประหยัด การไม่ใช้อะไรฟุ่มเฟือย เป็นโอกาสดีที่จะสร้างประวัติศาสตร์ของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ว่าเราได้ทำประโยชน์อะไรเพื่อกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และอาจจะต้องปรับปรุงและพัฒนาบทบาทบางอย่างเพื่อประเทศชาติ

สำหรับประเด็นยุทธศาสตร์กระทรวง เน้น 4 ด้าน (4 Excellences) ได้แก่

1. Prevention & Promotion ส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคเป็นเลิศ

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์มีงานดีๆ อยู่มาก ทำอย่างไรให้เกิดมาตรฐานทางห้องปฏิบัติการ จะไปเชื่อมโยงกับหน่วยบริการต่างๆ ได้อย่างไร ต้องร่วมมืออย่างไร การควบคุมมาตรฐานในหน่วยงานบริการห้องปฏิบัติการทั้งประเทศ ทำอย่างไรให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ปลอดภัย ความร่วมมือและสนับสนุนหน่วยงานต่างๆ เกี่ยวกับโรคภัยพิบัติต่างๆ ภาวะฉุกเฉินจะต้องพัฒนาอย่างไร และเรื่องอาหารปลอดภัยต้องทำงานเชิงรุกมากขึ้น บทบาทเราควรต้องขึ้นในการตรวจ

2. Service Excellence บริการเป็นเลิศ

การร่วมมือกับคลินิกหมอครอบครัว เราจะต้องดูแลพัฒนาทีมหมอครอบครัวอย่างไร ต้องเข้าไปดูแลหรือไม่ ทำอย่างไรให้ประชาชนเข้าถึงบริการ มาตรฐานห้องปฏิบัติการที่ดี การใช้ยาอย่างสมเหตุผล นวัตกรรมเรื่องเชื้อดื้อยา ยาต้านจุลชีพ เราต้องทำอะไร มีกระบวนการอย่างไร ความร่วมมือกับสถานศึกษา สมาพันธ์วิชาชีพ สมาคมเทคนิคการแพทย์ ในการสร้างมาตรฐานนวัตกรรมต่างๆ ต้องรวมพลังกันด้านการบริการ มาตรฐานอาหารปลอดภัย การคุ้มครองผู้บริโภค สนับสนุนและสร้างเสริมอย่างไรให้มีความยั่งยืน สนับสนุนการพัฒนาอพพลีเคชั่นต่างๆ การพัฒนาไอทีต้องใช้ง่าย ฉับไว เป็นมิตร เข้าถึงง่าย มีรูปแบบน่าสนใจ ต้องทำแล้วสามารถนำลงสู่ประชาชนได้

3. People Excellence บุคลากรเป็นเลิศ

Core Value ของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ความมีจิตสำนึกในข้าราชการ ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม สร้างสำนึกของข้าราชการ ความมีธรรมาภิบาล เป็นหน่วยงานที่ดี พัฒนาไอที การเงิน การวิจัยเพื่อประโยชน์แก่ประชาชน ประเทศชาติได้ประโยชน์ ผู้วิจัยได้ประโยชน์และกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ได้ประโยชน์ด้วย

4. Governance Excellence บริหารเป็นเลิศด้วยธรรมาภิบาล

ยึดธรรมาภิบาล พัฒนาการบริหารจัดการการเงินการคลัง ผลักดันงานวิจัย การปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการ ทั้งแผนเงิน แผนงาน ระบบสารสนเทศให้เป็นแกนกลางในการบริหารข้อมูล ตอบสนองทุกส่วนได้เท่ากัน

สำนักงานเลขานุการกรม ... รายงาน

กรมวิทย์ฯ สร้างเครือข่าย ความร่วมมือ ในการบรรเทาความเสี่ยง ด้านเคมี ชีวภาพ รังสีและนิวเคลียร์

**กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ สร้างเครือข่ายการบรรเทา
ความเสี่ยงด้านเคมี ชีวภาพ รังสีและนิวเคลียร์ หรือ Chemical
Biological Radiological Nuclear (CBRN) ที่อาจเกิดจากการ
นำไปใช้เป็นอาวุธเพื่อก่อการร้าย การลักลอบขนส่ง การใช้อย่าง
ผิดกฎหมาย**

ในปี พ.ศ.2553 สหภาพยุโรป (European Union : EU) ได้ประสานขอความร่วมมือกับกลุ่มประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการรับมือกับปัญหาด้าน CBRN โดยมีศูนย์ความเป็นเลิศ CBRN (CBRN Center of Excellence : CoE) ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานประสานของกลุ่มประเทศในแต่ละภูมิภาค และเป็นเครือข่ายกับ CoE ของกลุ่มประเทศอื่นๆ รวม 8 ภูมิภาค ซึ่งกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ได้มอบหมายให้สำนักรังสีและเครื่องมือแพทย์เป็นผู้ประสานงานระดับชาติ (National Focal Point : NFP) และต่อมาในปี พ.ศ.2555 ได้เปลี่ยนเป็นสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข การดำเนินงานโครงการระยะที่ 1 (พ.ศ.2553 - 2557) ประเทศไทยได้เข้าร่วมดำเนินงานจำนวน 9 โครงการ จนแล้วเสร็จ ส่งเสริมให้เกิดการประสานงานความร่วมมือและเชื่อมโยงกันในระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ เพื่อให้สามารถเผชิญและป้องกันภัยคุกคามที่เกิดจาก CBRN ได้ แต่ก็ยังคงมีประเด็นสำคัญที่ประเทศไทยยังไม่ได้ทำข้อตกลงเพื่อดำเนินการตามข้อเสนอของ CoE เช่น การแจ้งรายชื่อคณะทำงาน CBRN ของประเทศ การจัดทำแผนปฏิบัติการของประเทศ การตอบรับเข้าร่วมโครงการระยะที่ 2 (พ.ศ.2558 - 2561)

เพื่อให้การติดตามผลการดำเนินงานด้านการบรรเทาความเสี่ยงด้านเคมี ชีวภาพ รังสีและนิวเคลียร์ ของประเทศไทย

และผู้รับผิดชอบด้านนี้จากทุกหน่วยงาน ได้ร่วมประชุมหารือพิจารณาประเด็นที่ประเทศไทยควรดำเนินการตามข้อเสนอของ CoE และได้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูล แผนงาน โครงการ ทั้งที่ดำเนินการมาแล้วและกำลังดำเนินการของหน่วยงานต่างๆ ของไทย รวมทั้งมีการกำหนดแผนงานและแนวทางการดำเนินงานร่วมกัน กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ในฐานะผู้ประสานงานระดับชาติ จึงจัดการประชุมเครือข่ายคณะทำงานด้าน CBRN ของประเทศไทยขึ้น

หน่วยงานผู้รับผิดชอบด้าน CBRN ที่เข้าร่วมประชุมสัมมนาครั้งนี้ ได้แก่ สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กรมควบคุมโรค สำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมการค้าต่างประเทศ และสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ผลการประชุมสัมมนาครั้งนี้จะทำให้ประเทศไทยมีเครือข่ายการทำงานระดับประเทศที่มีแผนการดำเนินการร่วมกันและมีการบูรณาการงานระหว่างประเทศอื่นๆ เข้าด้วยกัน

สำนักกำกับ พรบ.เชื้อโรคและพิษจากสัตว์ ... รายงาน

ถวายพานดอกไม้และลงนามถวายพระพร พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

นายแพทย์สุชุม กาญจนพิมาย อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พร้อมด้วยคณะผู้บริหาร ข้าราชการและเจ้าหน้าที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ถวายพานดอกไม้ และลงนามถวายพระพร พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อขอให้ทรงหายจากอาการพระประชวร และมีพระวรกาย แข็งแรงยิ่งๆ ขึ้น เจริญพระชนมายุยิ่งยืนนาน ณ ศาลาสหทัยสมาคม พระบรมมหาราชวัง วันที่ 6 ตุลาคม 2559

ร่วมกันสวดมนต์ “โพชฌังคปริตร” และตั้งอธิษฐานจิตถวายพระพร

นายแพทย์สุชุม กาญจนพิมาย อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เป็นประธานพิธีสวดมนต์ “โพชฌังคปริตร” และตั้งอธิษฐานจิตถวายพระพรให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงหายจากพระอาการประชวร โดยมีผู้บริหาร ข้าราชการและเจ้าหน้าที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พร้อมใจมาเข้าร่วมพิธีที่ห้องประชุมสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข วันที่ 10 ตุลาคม 2559

ต้อนรับนายแพทย์สุชุม กาญจนพิมาย อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

นายแพทย์พิเชฐ บัญญัติ รองอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ให้การต้อนรับ นายแพทย์สุชุม กาญจนพิมาย อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ที่เดินทางเข้ามารับตำแหน่งวันแรกของปีงบประมาณใหม่ หลังจากนั้น ท่านได้มอบนโยบายการทำงานของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ให้แก่ผู้บริหาร ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ณ ห้องประชุม อาคาร 14 กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข วันที่ 3 ตุลาคม 2559

ลงนามแสดงความอาลัยแด่ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

นายแพทย์สุชุม กาญจนพิมาย อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เป็นประธานนำคณะผู้บริหาร ข้าราชการและเจ้าหน้าที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ลงนามแสดงความอาลัย

แด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และขออน้อมเกล้าน้อมกระหม่อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณหาที่สุดมิได้ ณ อาคาร 14 กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข วันที่ 17 ตุลาคม 2559

พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านบริหาร (รองผู้อำนวยการ)

นายแพทย์พิเชฐ บัญญัติ รองอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เป็นประธานเปิดโครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านบริหารโดยมีบุคลากรผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ให้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งรองผู้อำนวยการในสังกัดกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ทั้งส่วนกลางและศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์เข้าร่วมอบรม ที่ห้องประชุมโรงแรมไมด้า โฮเทล จ.นนทบุรี วันที่ 28 กันยายน 2559

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ จัดโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ของผู้เกษียณอายุราชการประจำปีงบประมาณ 2559 ซึ่งในปีนี้มี นายแพทย์อภิชัย มงคล อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ นางจุริภรณ์ บุญยวงศ์วิโรจน์ รองอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และผู้เกษียณอายุราชการทั้งส่วนกลางและศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ รวมทั้งสิ้น 29 ท่าน โดยมี นายแพทย์โสภณ เมฆธน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ให้เกียรติมาร่วมงาน ณ ห้องประชุม อาคาร 14 กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข วันที่ 30 กันยายน 2559

กรมวิทย์ฯ ร่วมพัฒนาห้องปฏิบัติการเลี้ยงเซลล์ให้ได้มาตรฐาน หวังผลการรักษาผู้ป่วยมะเร็งในอนาคต

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ร่วมลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการพัฒนาห้องปฏิบัติการเลี้ยงเซลล์ของศูนย์มะเร็งโอโลสติก โรงพยาบาลไทยนครินทร์ให้ได้มาตรฐานสากล ส่งผลดีต่อผู้ป่วยมะเร็งที่จะได้รับการรักษาที่มีประสิทธิภาพและมีความปลอดภัย

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการพัฒนาห้องปฏิบัติการเลี้ยงเซลล์ กับ โรงพยาบาลไทยนครินทร์ ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาทางห้องปฏิบัติการเลี้ยงเซลล์ (NK cell ex-vivo expansion) ของศูนย์มะเร็งโอโลสติก โรงพยาบาลไทยนครินทร์ เพื่อให้ได้มาตรฐานเช่นเดียวกับห้องปฏิบัติการเลี้ยงเซลล์ (DMSc Plus/Pro) ของศูนย์เซลล์ต้นกำเนิด กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ซึ่งจะส่งผลดีต่อผู้ป่วยที่จะได้รับการรักษาที่มีประสิทธิภาพและมีความปลอดภัย โดยความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนครั้งนี้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ในการพัฒนาขีดสมรรถนะและความทันสมัยของการให้บริการตรวจทางห้องปฏิบัติการ เพื่อตอบสนองต่อปัญหาทางการแพทย์และสาธารณสุข และสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของโรงพยาบาลไทยนครินทร์ ที่ต้องการให้ผู้ป่วยได้รับการดูแลรักษาที่มีคุณภาพ มาตรฐานระดับสากล

ปัจจุบันการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเซลล์ต้นกำเนิดนับเป็นหนึ่งในสาขาที่มีความก้าวหน้าที่สุดทางวิทยาศาสตร์การแพทย์ จากคุณสมบัติของเซลล์ต้นกำเนิดในการสร้างเซลล์ทดแทนตนเอง โดยคงสภาพความเป็นเซลล์ต้นกำเนิดและสามารถเจริญเติบโตไปเป็นเซลล์จำเพาะชนิดต่างๆ ได้ในสภาวะที่เหมาะสม นำไปสู่ความหวังที่จะนำเซลล์ต้นกำเนิดมาใช้ประโยชน์ในการรักษาหรือซ่อมแซมเนื้อเยื่อและอวัยวะที่ผิดปกติจากการเป็นโรค ความเสื่อม ความสูงอายุหรือจากสาเหตุอื่นๆ จากแนวโน้มความสำคัญของเซลล์

ต้นกำเนิด กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ จึงได้ดำเนินการวิจัยด้านเซลล์ต้นกำเนิด มาตั้งแต่ปี พ.ศ.2549 โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยและพัฒนาทางด้านเซลล์ต้นกำเนิดอย่างครบวงจร นับตั้งแต่การจัดเตรียมและเพาะเลี้ยงเซลล์ต้นกำเนิด การตรวจสอบคุณภาพของเซลล์ต้นกำเนิด และการนำเซลล์ต้นกำเนิดไปใช้ในการศึกษาวิจัยทางคลินิก โดยได้จัดตั้งอาคารปฏิบัติการเซลล์ต้นกำเนิด ซึ่งมีความพร้อมในการจัดเตรียมและเพาะเลี้ยงเซลล์ต้นกำเนิดตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิต (Good Manufacturing Practice: GMP) ตามมาตรฐานสากล นอกจากนี้ยังได้มีการนำเซลล์ไปศึกษาวิจัยทางคลินิกร่วมกับสถาบันอื่นๆ เช่น คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล เป็นต้น การดำเนินการของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ จึงเป็นแม่แบบในการเพาะเลี้ยงเซลล์ที่ได้รับการยอมรับในระดับประเทศและระดับนานาชาติ หรือระดับสากล

ปัจจุบันศูนย์เซลล์ต้นกำเนิดและเวชศาสตร์ฟื้นฟูสภาวะเสื่อมได้รับการรับรองความสามารถห้องปฏิบัติการตามมาตรฐาน ISO 15189:2003 ใน 2 รายการทดสอบคือ การตรวจหาปริมาณ Endotoxin โดยวิธี Limulus Amebocyte Lysate (LAL) แบบ Kinetic Turbidimetric Method และการตรวจวิเคราะห์ชนิดและปริมาณเซลล์ต้นกำเนิดชนิด Mesenchymal Stem cell โดยเทคนิค Flow cytometry และพร้อมให้บริการด้านการตรวจสอบคุณภาพ และการตรวจสอบคุณลักษณะของเซลล์ต้นกำเนิด 5 รายการทดสอบได้แก่

1. การตรวจหาปริมาณ Endotoxin โดยวิธี Limulus Amebocyte Lysate (LAL) แบบ Kinetic Turbidimetric Method
2. การตรวจวิเคราะห์ชนิดและปริมาณเซลล์ต้นกำเนิดชนิด Mesenchymal Stem cell โดยเทคนิค Flow cytometry
3. การทดสอบ Sterility
4. การตรวจสอบการปนเปื้อน Mycoplasma โดยวิธี Polymerase Chain Reaction (PCR)
5. การทดสอบความสามารถของ Mesenchymal Stem cell ในการเจริญเติบโตเป็นเซลล์เนื้อเยื่อไขมัน เซลล์กระดูก และกระดูกอ่อน (Trilineage Differentiation)

การดำเนินงานด้านเซลล์ต้นกำเนิดนับเป็นอีกหนึ่งภารกิจของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ในการนำองค์ความรู้จากการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการรักษาและพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ป่วย ซึ่งเราหวังว่าในอนาคตวงการแพทย์ไทยจะสามารถพัฒนาศักยภาพและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศให้สูงขึ้น ที่สำคัญคือนโยบายของรัฐบาล Medical Hub ซึ่งจะผลักดันให้มีการพัฒนาการแพทย์และสาธารณสุขของประเทศให้เจริญก้าวหน้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการรักษาพยาบาล

สถาบันชีววิทยาศาสตร์ทางการแพทย์ ... รายงาน

สถานการณ์การเสพยาเสพติด เขตสุขภาพที่ 9

ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 9 นครราชสีมา สนับสนุนการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เขตสุขภาพที่ 9 โดยตรวจยืนยันสารเสพติดในปัสสาวะ พบว่าสารเสพติดที่ตรวจพบส่วนใหญ่เป็นสารเมกแอมเฟตามีน ได้แก่ ยาบ้า ยาไอซ์ และกลุ่มผู้เสพส่วนใหญ่เป็นวัยทำงาน อายุระหว่าง 20-49 ปี และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมเฝ้าระวัง ตลอดจนดูแลบุตรหลานไม่ให้ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด

ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 9 นครราชสีมา ได้ดำเนินการสนับสนุนการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในพื้นที่เขตสุขภาพที่ 9 “นครชัยบุรินทร์” ซึ่งประกอบด้วยจังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์ โดยรับผิดชอบการให้บริการตรวจยืนยันสารเสพติดในปัสสาวะ เพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ทั้งการปราบปราม และการบำบัดฟื้นฟู โดยมีเครือข่ายศูนย์ตรวจยืนยันสารเสพติดในปัสสาวะ 3 แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลชัยภูมิ โรงพยาบาลบุรีรัมย์ และโรงพยาบาลจังหวัดสุรินทร์ โรงพยาบาลแต่ละแห่งรับผิดชอบตรวจวิเคราะห์ยืนยันหาสารเสพติดในตัวอย่างปัสสาวะจากหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่จังหวัดของตนเอง ทำให้การแก้ไขปัญหายา การปราบปราม และการบำบัดฟื้นฟูผู้เสพหรือผู้ติดยาเสพติดภายในจังหวัด ทำได้รวดเร็ว หน่วยงานที่ส่งตัวอย่างตรวจหาสารเสพติดในปัสสาวะ ส่วนใหญ่เป็นสถานีตำรวจภูธรเรือนจำ สำนักงานคุมประพฤติจังหวัด และโรงพยาบาล ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์

ในปีงบประมาณ พ.ศ.2559 ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 9 นครราชสีมา ได้ตรวจวิเคราะห์ยืนยันผลตัวอย่างปัสสาวะซึ่งได้รับจากหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานเอกชน และประชาชน เพื่อตรวจหาสารเสพติด จำนวน 3,836 ตัวอย่าง ซึ่งเกือบทั้งหมด (3,805 ตัวอย่าง) ส่งมาจากหน่วยงานในจังหวัดนครราชสีมา ผลการตรวจหาสารเสพติดในปัสสาวะ มีประเด็นน่าสนใจดังนี้

ตัวอย่างปัสสาวะ จำนวน 3,836 ตัวอย่าง ตรวจพบสารเสพติด 3,254 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 84.8 สารเสพติดที่พบส่วนใหญ่ ได้แก่ สารเมกแอมเฟตามีน (ยาบ้า ยาไอซ์) 3,074 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 80.1 รองลงมาคือ สารสำคัญของพืชกัญชา 179 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 4.7 ตรวจพบสารเมกแอมเฟตามีนร่วมกับสารสำคัญของพืชกัญชา 15 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 0.4 และมอร์ฟิน 1 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 0.03

เมื่อพิจารณาในกลุ่มตัวอย่างที่ตรวจพบสารเสพติด 3,254 ตัวอย่าง พบเป็นเพศชาย ร้อยละ 93.1 เพศหญิง ร้อยละ 6.9

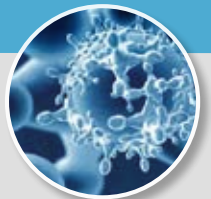
จำแนกตามกลุ่มอายุของผู้เสพ พบผู้เสพยาเสพติดในวัยทำงาน คืออายุ 20-49 ปี ถึงร้อยละ 50.1 หรือครึ่งหนึ่งของจำนวนผู้เสพยาเสพติด และพบผู้เสพยาเสพติดในวัยเรียน อายุ 10-19 ปี ร้อยละ 10.7

จากข้อมูลการตรวจพบสารเสพติดในกลุ่มอายุเหล่านี้ เป็นสัญญาณสำคัญ ที่เตือนให้ต้องร่วมกันเฝ้าระวังและป้องกันปราบปรามการแพร่ระบาดของยาเสพติด ตลอดจนดูแลเอาใจใส่บุตรหลานและบุคคลในปกครองไม่ให้ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด รวมทั้งส่งเสริมผู้ไม่เสพยาเสพติดให้เป็นแบบอย่างที่ดี และสร้างค่านิยมที่ถูกต้องให้กับเยาวชน และคนทำงาน

ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 9 นครราชสีมา ... รายงาน

การเฝ้าระวัง การกลายพันธุ์และการดื้อยาของ เชื้อไข้หวัดใหญ่ ประจำเดือนกันยายน 2559

จากการเฝ้าระวังไข้หวัดนกและไข้หวัดใหญ่ทางห้องปฏิบัติการ ศูนย์ไข้หวัดใหญ่แห่งชาติ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดยสุ่มตัวอย่างจากกลุ่มผู้ป่วย (Cluster) ที่มีอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ผู้ป่วยที่มีอาการรุนแรง ได้แก่ ปอดบวม ปอดอักเสบ มาเพาะเชื้อและทำการตรวจวิเคราะห์โดยวิธี Genotypic assay เพื่อหาชนิดที่เกี่ยวข้องกับการดื้อยา และวิธี Phenotypic assay โดยการทดสอบเชื้อไวรัสกับยาต้านไวรัสในกลุ่ม Neuraminidase inhibitor ผลการทดสอบดังนี้

ชนิด / สายพันธุ์ไข้หวัดใหญ่	ผลการทดสอบ ประจำเดือนกันยายน 2559			ยอดสะสม ม.ค. 52 – 29 ก.ย. 59
	จำนวนเชื้อที่ ทดสอบ	จำนวนเชื้อที่ ดื้อยา	ร้อยละที่ดื้อยา	ร้อยละที่ดื้อยา
ไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาล				
1. A/H1N1 (2009)	12	0	0(0/12)	1.00 (13/1,304)
2. A/H3N2	13	0	0(0/13)	0 (0/963)
3. Influenza B	22	0	0(0/22)	0 (0/502)

ศูนย์ไข้หวัดใหญ่แห่งชาติ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข... รายงาน

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เฝ้าระวังคุณภาพ

และความปลอดภัยอาหาร ช่วงเทศกาล กินเจ

ช่วงเทศกาลกินเจของทุกปี กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ได้ตรวจเฝ้าระวังคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร ซึ่งมีการตรวจเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี 2556 จนถึงปัจจุบัน โดยการสุ่มเก็บตัวอย่างอาหารเจที่นิยมรับประทานอาหารประเภทผัสดอง ได้แก่ ผักกาดดอง กะหล่ำปลี หัวไชโป้ว และกานาฉ่าย อาหารเจทั่วไปที่นำมาจากแป้งสาลีหรือบุก ได้แก่ หมี่กึ่งสำเร็จรูป ลูกชิ้นเจต่างๆ อาหารเลียนแบบเนื้อสัตว์ที่ระบุว่าเป็นอาหารเจ เช่น กอดมันเจ กัมพูเทียมเจ หอยจ้อเจ ไส้กรอกเจ นมเจ เต้าหู้ปลาสามเหลี่ยมเจ ลูกชิ้นกุ้งเจ กัมพูเจ ลูกชิ้นเจ เต้าหู้ และปลาเจ รวมถึงผักที่นิยมบริโภคในช่วงเทศกาลกินเจ โดยสุ่มเก็บตัวอย่างมาจากตลาดเยาวราชแล้วนำมาตรวจในห้องปฏิบัติการสำนักคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ผลการตรวจพบว่า

3. การตรวจเฝ้าระวังสารเคมีกำจัดศัตรูพืชในผัก มีการตรวจเฝ้าระวังตลอดทั้งปี สำหรับผักที่นิยมบริโภคช่วงเทศกาลกินเจ ได้แก่ คะน้า ผักกาดขาว แครอท ผักโขม กะหล่ำปลี หัวไชเท้า มะเขือเทศ เห็ดสด มะเขือเปราะ มะเขือยาว แตงกวา ผักบุ้ง ฯลฯ ตรวจพบการตกค้างเกินค่า MRL คิดเป็นร้อยละ 12

1. อาหารเลียนแบบเนื้อสัตว์ ทุกตัวอย่างตรวจไม่พบการใช้ผงกรอบ (สารบอร์แรกซ์) แต่พบ DNA ของเนื้อสัตว์ปนเปื้อน คิดเป็นร้อยละ 66 ส่วนใหญ่เป็นตัวอย่างไม่มีฉลาก

2. ผักดอง ตรวจไม่พบกรดซาลิซิลิกทุกตัวอย่าง แต่ตรวจพบวัตถุกันเสีย (กรดเบนโซอิก) เกินเกณฑ์มาตรฐานกำหนด คิดเป็นร้อยละ 65 ปริมาณที่พบ 1,026-10,608 มิลลิกรัมต่อ กิโลกรัม โดยพบในผักกาดดอง/กะหล่ำปลี (ร้อยละ 100) ไชโป้วฝอย (ร้อยละ 90) แต่ตัวอย่างที่พบว่ามีการใช้ปริมาณสูงสุด ได้แก่ กานาฉ่าย

แนะนำการบริโภคอาหารให้ปลอดภัยต่อสุขภาพ

กรดเบนโซอิกเป็นวัตถุกันเสียที่มีความเป็นพิษต่ำ ละลายได้ในน้ำและถูกทำลายได้ด้วยความร้อน แต่ถ้าได้รับในปริมาณที่สูงมาก อาจทำให้เกิดอันตรายได้ สำหรับผู้ที่แพ้สารนี้แม้ได้รับปริมาณน้อย อาจแสดงอาการได้ เช่น เกิดผื่นคัน คลื่นไส้ อาเจียน ปวดท้อง ท้องเสีย ดังนั้นไม่ควรบริโภคครั้งละมากๆ

ส่วนการรับประทานอาหารเจที่เลียนแบบเนื้อสัตว์ ผู้บริโภคหรือผู้ปรุงอาหารควรเลือกซื้อวัตถุดิบจากร้านที่มั่นใจและอาหารต้องมีฉลากระบุ สถานที่ผลิต วันเดือนปี และเลขสารบบอาหารที่ชัดเจน เพราะถ้าแหล่งผลิตไม่ได้มาตรฐานบางครั้งอาจมีส่วนประกอบ เช่น ไข่ นมหรือเนื้อสัตว์ปนเปื้อน และหลีกเลี่ยงการรับประทานหรือซื้ออาหารที่มีการแปรรูปและรสชาติที่เหมือนเนื้อสัตว์มากจนเกินไป

สำหรับผักสด/ผลไม้สดควรล้างน้ำให้สะอาดก่อนรับประทาน หรือนำมาปรุงอาหารเพื่อความปลอดภัยต่อสุขภาพของผู้บริโภค

จากผลการตรวจเฝ้าระวังดังกล่าว กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ได้แจ้งข้อมูลให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนแนะนำวิธีการบริโภคอาหารในช่วงเทศกาลกินเจให้กับผู้บริโภค ก่อนเข้าสู่เทศกาลกินเจแล้ว ทั้งนี้เพื่อความปลอดภัยต่อสุขภาพของผู้บริโภค และได้รับความสุขทั้งกายและใจ ตลอดช่วงเทศกาลบุญกินเจที่ผ่านมา

ข้อมูลจาก...สำนักคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร

(ต่อจากหน้า 12 : กำจัดเชื้อราในบ้าน...ด้วยวิธีง่ายๆ)

หลังจากที่ฆ่าเชื้อราในบ้านเสร็จสิ้นแล้ว ควรเปิดพัดลมเป่าในบ้านและอุปกรณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เปิดหน้าต่าง ประตู เพื่อดึงสปอร์ราที่อยู่ในบ้านออกไปนอกตัวบ้านหรืออาคารให้มากที่สุด จนมั่นใจว่าบ้านและอุปกรณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องแห้งสนิท

จากนั้นให้ตรวจสอบเชื้อรา โดยหลังจากทำความสะอาดผ่านไป 2-3 วัน ให้สังเกตการเจริญเติบโตของเชื้อรา ซึ่งเชื้อราอาจเจริญเติบโตซ้ำได้ถ้าวัสดุ เครื่องเรือนดังกล่าวยังไม่แห้งดีพอ มีความชื้นอยู่ ถ้ายังพบเชื้อราอีกให้ทำความสะอาดซ้ำ

เชื้อราเป็นสิ่งมีชีวิตที่เป็นจุลินทรีย์ประเภทหนึ่งมีการเจริญเติบโตการสืบพันธุ์เพิ่มจำนวนโดยการสร้างสปอร์ ซึ่งสปอร์ของเชื้อราแพร่กระจายอยู่ทั่วไปในบรรยากาศ มีส่วนน้อยที่อาศัยอยู่ในคน สัตว์ และพืช เชื้อราจะเจริญเติบโตได้ดีในภูมิอากาศแบบร้อนชื้น ความชื้นสัมพัทธ์ในช่วง 65-95% เราสามารถพบเชื้อราได้ทั้งนอกบ้านและในบ้าน เชื้อรานอกบ้านช่วยย่อยสลายของเสีย เช่น ใบไม้ ต้นไม้ หรือขยะ ส่วนเชื้อราที่เจริญเติบโตเพิ่มจำนวนสร้างสปอร์อยู่ในบ้าน สปอร์มีขนาดเล็ก ปลิวอยู่ในอากาศ เมื่อสูดหายใจเข้าไปมีผลเสียต่อสุขภาพ เช่น เกิดโรคภูมิแพ้ มีไข้ จาม น้ำมูกไหล โรคปอดอักเสบจากภูมิแพ้ โรคหอบหืด ก่อให้เกิดการระคายเคืองต่อตา จมูก หลอดลม ทำให้เกิดอาการปวดแสบปวดร้อน อาการแพ้เป็นผื่นลมพิษ

ชนิดต่างๆ ของเชื้อราที่เป็นสารก่อภูมิแพ้ที่พบบ่อยในประเทศไทย

1. *Cladosporium* เป็นเชื้อราที่พบมาก จัดเป็นสารก่อภูมิแพ้จากภายนอกที่สำคัญและจะถูกลมพัดพาเข้ามาในอาคาร เชื้อราชนิดนี้มักขึ้นบนซากพืช ซากสัตว์ พื้นดิน และอาหาร บริเวณตู้เย็น ที่เก็บอาหาร บริเวณอับชื้น
2. *Alternaria* เป็นเชื้อราที่พบว่าเป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้ป่วยแพ้ากาศ อาศัยซากพืช ซากสัตว์เป็นอาหาร ส่วนใหญ่มักพบอยู่ภายนอกอาคาร ตามพื้นดิน ไม้ผุๆ กองขยะ สามารถเห็นเป็นจุดดำๆ เช่นที่พบบนมะเขือเทศและผัก
3. *Aspergillus* เป็นเชื้อราที่พบได้ในอาคาร มักอยู่ตามเศษอาหารของหมักหมม ขอบอยู่ในที่มีความชื้นสูง สามารถทำให้เกิดโรคในระบบทางเดินหายใจได้
4. *Penicillium* เป็นเชื้อราที่พบมากภายในอาคาร แหล่งที่พบคือ บริเวณที่มีเศษอาหาร เช่น จุดเขียวเข้ม ดำๆ ที่พบบนขนมปังของหมักหมม อาหารเน่าเสีย เศษใบไม้ สิ่งสกปรก

ข้อมูลจาก...หนังสือ "กำจัดเชื้อในบ้าน...หลังน้ำท่วม"
กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

ลุ้นรับรางวัล

ประจำฉบับตุลาคม 2559

รายชื่อผู้โชคดี

คุณธนชา อินตะมั่ง
คุณพนัส นิยมเจริญ
คุณน้ำหวาน สมศรี
จ.ส.อ.หญิง ผุสดี ตจสารอุไร
คุณสุภาพร สระทองทิพย์

คุณพัชรีย์ จิตตพิทักษ์ชัย
คุณณัฐชา รุจิวงศ์ษา
คุณฉัตรชัย พุ่มตาต
คุณสมปอง ทรัพย์สุทธิภาสน์
คุณภูษิต ใจแจ้ง

คุณปติย์ ธาราไพศาล
คุณจุฑามาศ กาญจนโกมล
คุณรุ่งทิพย์ เจือดี
คุณเสาวณี ศิริบาล
คุณธนาพร พรั่งสกุล

คุณศิริพร ขุนไชยา
คุณณัฏชา อินทโพธิ์
คุณพิริยาพร สายทอง
คุณเพียงพระทัย ศิริคำ
คุณกวิณท์ บุญมีประเสริฐ

คำถาม

อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ คนปัจจุบันชื่อว่าอะไร

กรุณาส่งคำตอบ พร้อมระบุชื่อที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ของท่านที่สามารถติดต่อได้ ส่งมายังฝ่ายประชาสัมพันธ์ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000 หรือทางอีเมล prdmsc@dmsc.mail.go.th หรือ โทรสาร 02 9510312 หรือส่งเข้ามาที่กล่องข้อความในเฟซบุ๊ค เครือข่ายประชาสัมพันธ์กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

เพื่อลุ้นที่ครอบหัวกุญแจ จำนวน 20 รางวัล (หมดเขตส่งคำตอบลุ้นรางวัลภายในวันที่ 30 พฤศจิกายน 2559) ประกาศรายชื่อผู้โชคดี ในจดหมายข่าวกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ฉบับธันวาคม 2559

เฉลยคำตอบ และรายชื่อผู้โชคดีประจำฉบับสิงหาคม 2559 ห้องปฏิบัติการพิษวิทยา กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ตั้งอยู่ที่ไหน และสามารถตรวจสอบรางวัลจัดซื้อได้กี่ชนิด

ตอบ

ห้องปฏิบัติการพิษวิทยา กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ตั้งอยู่ที่อาคาร 9 ชั้น 1 กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ สามารถตรวจสอบรางวัลจัดซื้อได้ไม่น้อยกว่า 500 ชนิด

กำจัดเชื้อราในบ้าน... ด้วยวิธีง่ายๆ

ช่วงนี้หลายพื้นที่ประสบปัญหาน้ำท่วม ซึ่งสร้างความเดือดร้อนให้กับผู้ประสบภัยทั้งเรื่องที่อยู่อาศัย ปัญหาสุขภาพ โรคภัยและสัตว์มีพิษที่มากับน้ำ และเมื่อน้ำลดแล้วสิ่งที่เหลือไว้คือความเสียหายของบ้านเรือนและข้าวของเครื่องใช้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเชื้อราในบ้าน หากปล่อยทิ้งไว้อาจก่อให้เกิดปัญหาต่อสุขภาพ เช่น เกิดโรคภูมิแพ้ โรคหอบหืด เป็นต้น ดังนั้นจดหมายข่าวกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ฉบับนี้จึงนำความรู้เรื่อง “กำจัดเชื้อราในบ้าน...หลังน้ำท่วม” ด้วยวิธีง่ายๆ ซึ่งมีวิธีการดังนี้

อันดับแรกผู้ทำความสะอาดจะต้องป้องกันตนเอง โดยสวมรองเท้าบูทยาง สวมถุงมือยาง เพื่อป้องกันเชื้อมาสัมผัสทางผิวหนังโดยตรงในระหว่างการทำทำความสะอาด ใส่แว่นตาป้องกันเชื้อกระเด็นเข้าตา ใส่ผ้าปิดปากปิดจมูก ป้องกันการหายใจเอาสปอร์ของเชื้อราและไอระเหยสารเคมีเข้าสู่ร่างกาย ที่สำคัญในระหว่างการทำกำจัดเชื้อรา ควรเปิดประตูหน้าต่างให้อากาศถ่ายเทในห้อง ให้มีแดดส่องถึง และไม่ควรเปิดแอร์และพัดลมในระหว่างการทำทำความสะอาด เพื่อป้องกันการฟุ้งกระจายของเชื้อรา

หากพบเชื้อรา บริเวณหน้าต่าง ประตู พื้นกระเบื้อง ให้ใช้แอลกอฮอล์ หรือน้ำยาซักผ้าขาวที่ผสมน้ำในอัตราส่วน 1 ถ้วย (300

มิลลิลิตร) ต่อน้ำประมาณ 3.8 ลิตร เช็ดคราบเชื้อรา ทิ้งไว้ 15-30 นาที แล้วจึงเช็ดออกด้วยน้ำ

หากพบเชื้อราขึ้นเป็นจุดๆ ดวงๆ บนวอลล์เปเปอร์ และผนัง เช็ดด้วยแอลกอฮอล์ล้างแผล ผสมกับกรดซัลฟิวริก โดยมีอัตราส่วน 5 ต่อ 1 หรือหากพบว่าเชื้อราเป็นจำนวนมาก ควรเปลี่ยนวอลล์เปเปอร์ใหม่

หากพบเชื้อราที่พื้นไม้ ให้ใช้ผงฟูละลายน้ำเช็ด หรือแอลกอฮอล์ เช็ดคราบเชื้อราออก หากพบเชื้อราที่พื้นกระเบื้อง ให้ใช้แอลกอฮอล์ หรือน้ำยาซักผ้าขาวที่ผสมน้ำในอัตราส่วน 1 ถ้วย (300 มิลลิลิตร) ต่อน้ำประมาณ 3.8 ลิตร เช็ดคราบเชื้อรา ทิ้งไว้ 15-30 นาที แล้วจึงเช็ดออกด้วยน้ำ แต่หากพบเชื้อราที่พื้นพรม ควรทิ้งพรม

สำหรับเฟอร์นิเจอร์ประเภทไม้ พลาสติก หากพบเชื้อรา ให้ใช้ผงฟูละลายน้ำเช็ด หรือใช้แอลกอฮอล์เช็ดคราบเชื้อราออก นำไปผึ่งให้แห้ง ห้ามตากแดด เพราะอาจทำให้ไม้หรือพลาสติกเปลี่ยนรูปร่างได้

หากพบเชื้อราขึ้นบนเครื่องหนัง ให้ใช้น้ำส้มสายชู เช็ดถูหลายๆ ครั้ง เนื่องจากน้ำส้มสายชูมีสภาพเป็นกรดสามารถทำลายเชื้อราได้ หลังจากแห้งแล้ว เช็ดด้วยน้ำยาทำความสะอาดอีกครั้ง และใช้ครีมเช็ดรองเท้ามาเช็ดถูปิดท้าย

หากพบเชื้อราในเครื่องปรับอากาศ ให้เช็ดภายนอกด้วยแอลกอฮอล์ เมื่อแห้งแล้ว ถอดแผ่นกรองออกแล้วนำแยกไปเช็ดด้วยแอลกอฮอล์ แล้วให้ทำความสะอาดด้วยน้ำยาทำความสะอาดเช็ดฆ่าด้วยน้ำสะอาด ทำให้แห้ง ยังไม่ควรเปิดใช้งาน โดยตรวจสอบและสังเกตว่ามีเชื้อรา หรือมีกลิ่นหรือไม่

(อ่านต่อหน้า 11)

สุขภาพดี
เริ่มต้นที่นี่

ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

ตั้งอยู่ที่อาคาร 14 ชั้น 2 กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ถนนพหลโยธิน

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข
88/7 ซอยติวานนท์ 14 ถนนติวานนท์
อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

เสนอแนะ ดิซิม หรือ
ส่งบทความลงตีพิมพ์ ส่งมาได้ที่
กองบรรณาธิการ
ฝ่ายประชาสัมพันธ์
สำนักงานเลขาธิการกรม
กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
ถนนติวานนท์ อ.เมือง
จ.นนทบุรี 11000
โทร. 0-2951-0000 ต่อ 99081
โทรสาร 0-2951-0312
E mail: prdmsc@dmasc.mail.go.th
www.dmasc.moph.go.th
www.dmascmartlifeblog.com

เครือข่ายประชาสัมพันธ์ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตเลขที่ 22/2552
ไปรษณีย์กระทรวงสาธารณสุข

ที่ปรึกษา อธิบดี รองอธิบดี ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ ผู้อำนวยการสำนัก / สถาบัน / ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ กองบรรณาธิการ อภิรัตน์ เจริญรอด, อภิสิทธิ์ เหมะสมสกุล, วชิพร แดงอุทัย, วิระวัณ อินทริ, พิรุณ คันทะชมภู, จงกล เงินมาก, วีระพล ดีโสภา, สรพล สิ้นเจริญรุ่ง, ภาคินัย กลิ่นกุล, สุนันทา สุขสุมิตร, สุวรรณ โพธิ์มา